

въ която се е учил дѣдо Софроний, както и кжщата въ която е живѣлъ Попъ Симеонъ, който следъ овдовяването си отишелъ въ манастиръ св. Троица при Търново, гдето е умрѣлъ. За сина му Георги Анагнасти въ своитѣ спомени Пантели Кисимовъ пише, че „за голѣмо удивление, той умрѣ въ крайна бедностъ, въпрѣки полувѣковното си чорбаджийство — доказателство за неговото добродушие и честностъ, рѣдкостъ у хората отъ това звание“.

Отраднo е да се каже, че тази будителска дейностъ въ с. Арбанаси на Софрония Вратчански не остана безрезултатна. И ще изпълня, мисля, единъ дългъ, ако посоча имената поне на нѣколцина отъ дейцитѣ за народната ни свобода.

Споредъ твърденията на нѣкои участници въ борбитѣ по освободителното ни дѣло, като: Пантели Кисимовъ, Кършовски и Палаузовъ, въ съставения въ 1854 г. въ Букурещъ български комитетъ, за председателъ е билъ избранъ Константинъ Чоканъ отъ с. Арбанаси, а за подпредседателъ — Иванъ Недѣлковъ отъ Казанлъкъ. Въ сжщия комитетъ сж влизали: Димитъръ Хаджи Василевъ отъ Свищовъ, дѣдо Силвестро отъ Габрово, Христо Георгиевъ отъ Карлово, Михаилъ Кефалевъ отъ Тетевенъ, Козма Тричковъ отъ Враца, Никола Мустаковъ отъ Габрово, Д-ръ Петъръ Беронъ отъ Котелъ, д-ръ Ив. Селимински и пр. Нарочно цитираме имената на влизашитѣ въ комитета, за да се види съ каква почитъ се е ползувалъ председателътъ Константинъ Чоканъ. Споредъ Иречека, Константинъ Чоканъ е билъ дълго време предприемачъ на влашкитѣ митници и солницитѣ въ Окно.

Другъ единъ дѣецъ по народното дѣло, известенъ по голѣмитѣ си пожертвования, е арбанасчанинътъ Спиро Константиновъ, роденъ въ 1832 г. Споредъ казането на министъръ-председателя Стефанъ Стамболовъ въ камарата на 1889 г., Спиро Константиновъ е билъ съ едно завидно благосъстояние отъ 20—30,000 лири или около 500—600,000 лв. въ онова време и всичкото си състояние е далъ той за народни работи. Спиро Константиновъ, когато е билъ момче на 16 години, изпратенъ бѣ отъ Хаджи Панайотъ Хаджи Атанасоолу, дѣдо по майка на възстаника Иларионъ Драгостиновъ, въ Букурещъ при Костаки Русовичъ, неговъ шурия, пакъ отъ Арбанаси. Въ 1853 г. въ войната на руситѣ съ турцитѣ, Спиро Константиновъ се записалъ доброволецъ. Той се върналъ пакъ въ Букурещъ и тамъ поради неговата будностъ, предприемчивостъ и честностъ, Хаджи Парашкевъ Мариновичъ го направилъ съдружникъ. Спиро Константиновъ спечели доста и вече въ 1859 г. се залови самостоятелно на търговия и въ 1868 год. още младъ, на възраст 36 години, той има 16 свои магазини въ Букурещъ. Още въ 1863 год. Спиро Константиновъ се бѣ запозналъ съ събралитѣ се около 60 души емигранти, установени въ хотелъ „Габровене“. И понеже властѣта е искала да изгони емигрантитѣ, той, Спиро Константиновъ, се застѣпилъ за тѣхъ, заявилъ, че тѣ били повикани отъ него за работници по тютюнитѣ му, далъ поржчителство за тѣхъ и тѣ били освободени. Той далъ на всѣкиго отъ емигрантитѣ по 15—20 цванца и ги препоръчалъ на Петъръ Стояновъ Царя да ги подържа на негова смѣтка. Въ 1867 г. Спиро Константиновъ се запозналъ съ Хаджи Димитъръ, Димитъръ Мянцовъ и Стефанъ Караджата. На Хаджи Димитра той купилъ сабя съ револверъ за 400 цванца и доставилъ съ голѣма трудностъ 400 оки барутъ за 48.000 цванца. Купилъ сжщо пушки за възстаницитѣ. При тръгването на Хаджи Димитра за България далъ му 100 лири и по 20 лири на всѣки кираджия. За тази своя намѣса по възстаническитѣ работи Спиро Константиновъ е билъ арестуванъ отъ